

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ CHỈNH HUẤN CÁN BỘ, ĐẢNG VIÊN VÀ MỘT SỐ GIẢI PHÁP TRONG CÔNG TÁC XÂY DỰNG, CHỈNH ĐỐN ĐẢNG HIỆN NAY

HÀ SƠN THÁI* - NGUYỄN DUY TIÊN**

Chuẩn bị, dự tính mọi việc trước những sự kiện trọng đại, có tính chất bước ngoặt của cách mạng là vấn đề mang tính nguyên tắc, thiết thực, được Đảng ta và Chủ tịch Hồ Chí Minh chú trọng thực hiện. Theo đó, để tổ chức thành công Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng sắp tới, cần thực hiện tốt công tác chuẩn bị toàn diện trước thềm Đại hội, mà tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng luôn đóng vai trò quan trọng. Việc nghiên cứu và vận dụng phù hợp, sáng tạo, khoa học các chỉ dẫn của Chủ tịch Hồ Chí Minh về chỉnh huấn cán bộ, đảng viên tiếp tục có ý nghĩa to lớn trong xây dựng, chỉnh đốn Đảng thời gian tới.

Các chỉ dẫn quan trọng của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong công tác chỉnh huấn đội ngũ cán bộ, đảng viên

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Muôn việc thành công hoặc thất bại, đều do cán bộ tốt hoặc kém. Đó là một chân lý nhất định”⁽¹⁾; do đó, công tác chỉnh huấn cán bộ là khâu then chốt nhằm xây dựng Đảng ngày càng tiến bộ, vững mạnh. Khi trả lời câu hỏi *Chỉnh huấn là gì? Nhằm mục đích gì?* Người đã khái quát hết sức ngắn gọn rằng: “Chỉnh huấn là để trừ bỏ khuyết điểm, phát triển ưu điểm”⁽²⁾ trong từng cán bộ, đảng viên và trong toàn Đảng; đây là luận giải sâu sắc, toàn diện về mục đích, nội dung, phương thức chỉnh huấn cán bộ, là lời căn dặn dễ nhớ, dễ thực hiện và đem lại hiệu quả cao. Như vậy, theo Người, công tác chỉnh

huấn phải hướng tới hoàn thành “mục tiêu kép”, vừa gột rửa, trừ bỏ mọi thói hư, tật xấu, khuyết điểm, vừa phát triển thêm ưu điểm, tiềm năng mỗi người để hoàn thành mục đích cao cả mà Đảng và nhân dân giao phó.

Trong hoạt động công vụ, nếu lập trường, tư tưởng của cán bộ chưa vững chắc thì dễ mắc khuyết điểm, sai lầm cơ bản, như sa vào chủ nghĩa cá nhân, tự tư tự lợi, sợ khó, sợ khổ, ham địa vị, danh tiếng, lãng phí, tham ô, quan liêu, mệnh lệnh, cửa quyền,... Theo đó, Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh, cần tập

* Thượng tá, TS, Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam

** Đại tá, TS, Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

(1) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, t. 5, tr. 280

(2) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, *Sđd*, t. 7, tr. 492

trung “chỉnh huấn cán bộ trước rồi mới chỉnh đốn chi bộ”⁽³⁾; đồng thời, công tác chỉnh huấn phải nhằm “nâng cao trình độ tư tưởng và chính trị của cán bộ và đảng viên, tẩy bỏ tư tưởng phi vô sản và tiểu tư sản, thống nhất tư tưởng, thống nhất hành động, đoàn kết toàn Đảng để Đảng làm tròn nhiệm vụ nặng nề và vẻ vang của mình”⁽⁴⁾.

Về tính tất yếu của nhiệm vụ chỉnh huấn cán bộ, đảng viên

Chủ tịch Hồ Chí Minh xác định chỉnh huấn cán bộ là khâu đầu tiên, nhưng mang tính chất quyết định trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng; trong quá khứ, khi đất nước đạt nhiều chiến thắng trên chiến trường, nhưng trình độ chính trị toàn Đảng chưa được nâng cao, lập trường giai cấp còn thiếu vững chắc, cán bộ công nông chưa được cất nhắc đúng mức, Người đã bày tỏ: “Đảng và Chính phủ đặt việc chỉnh huấn là một công việc chính”⁽⁵⁾. Tiếp đó, trong *Bài nói chuyện trong buổi khai mạc Lớp chỉnh huấn cán bộ Đảng, dân, chính ở cơ quan Trung ương* (ngày 6-2-1953), Người giải thích thêm rằng: “Nếu Đảng đã thập toàn thập mỹ thì tại sao lại phải chỉnh? Là vì có số đông đảng viên gương mẫu, tận tâm tận lực phục vụ cách mạng, nhân dân, giai cấp, nhưng còn một số, không phải là ít, không làm đúng chính sách của Đảng, của Chính phủ, không đi đúng đường lối của nhân dân, còn tếu”⁽⁶⁾. Người cũng đặt câu hỏi vì sao phải chỉnh huấn và trực tiếp đưa ra câu trả lời thỏa đáng: “Vì mỗi người hoặc nhiều hoặc ít, có ưu điểm nhưng cũng có khuyết điểm. Vì có khuyết điểm nên phải chỉnh huấn để sửa chữa, cũng như người ốm phải chữa bệnh”⁽⁷⁾. Như vậy, theo Người, chỉnh huấn cán bộ, đảng viên là điều kiện tiên quyết để chỉnh đốn Đảng, góp phần để “Đảng ta là đạo đức, là văn minh”⁽⁸⁾.

Công tác chỉnh huấn phải diễn ra như thế nào?

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, chỉnh huấn cán bộ, đảng viên phải được tiến hành theo đúng quy trình chặt chẽ, khoa học, thống nhất; phải tạo được đột phá ở các khâu quan trọng với phương thức đúng đắn, phù hợp nhằm hướng tới hiệu quả cao nhất. Trong *Thư gửi các lớp chỉnh huấn cơ quan* (tháng 6-1953), Người viết: “Chỉnh huấn là cốt để giúp cán bộ nâng cao tư tưởng cách mạng, củng cố lập trường, rửa gột khuyết điểm, phát triển ưu điểm”⁽⁹⁾; Người cũng xác định, muốn có kết quả thiết thực trong công tác chỉnh huấn, phải chú trọng hai vấn đề: 1- Mở rộng dân chủ: thật thà tự phê bình và thành khẩn phê bình; 2- Chống thái độ rụt rè, nề nã giữa cấp dưới và cấp trên, giữa công nông và trí thức, giữa cán bộ ngoài Đảng và trong Đảng⁽¹⁰⁾.

Cùng với đó, Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ, cần căn cứ vào nhiệm vụ trước mắt, cấp thiết và cả lâu dài, mang tính chiến lược của công cuộc cách mạng; đồng thời, dựa trên yêu cầu, nhiệm vụ cụ thể, đặc thù từng lực lượng và vị trí, vai trò mỗi người cán bộ để tiến hành chỉnh huấn. Đối với cán bộ cao cấp của Đảng, Người căn dặn: “Chỉnh huấn cán bộ cao cấp phải do Trung ương trực tiếp lãnh đạo vì đó là mấu chốt của việc chỉnh đốn toàn Đảng”⁽¹¹⁾. Đối với cán bộ cao cấp trong quân đội, Người cho rằng: “phải tiến hành chỉnh huấn chính trị, nâng cao trình độ giác ngộ chính trị của toàn quân lên một bước mới; tiến hành phê bình và tự phê bình, khắc phục những nhận thức, tư tưởng mơ hồ lệch lạc;

(3), (4), (5) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 7, tr. 398, 398, 389

(6), (7) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 8, tr. 50, 215

(8) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 12, tr. 403

(9), (10) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 8, tr. 156 - 157

(11) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 7, tr. 398

tiến tới một bước làm cho trình độ chính trị, tư tưởng của quân đội phù hợp với yêu cầu của nhiệm vụ cách mạng nói chung và nhiệm vụ xây dựng quân đội nói riêng”⁽¹²⁾.

Mặt khác, nhằm nâng cao chất lượng công tác chỉnh huấn, Chủ tịch Hồ Chí Minh yêu cầu “Tiến hành chỉnh huấn phải nắm vững phương châm giáo dục nâng cao tư tưởng vô sản, khắc phục tư tưởng sai lầm, biểu dương ưu điểm, sửa chữa khuyết điểm bằng cách kiên nhẫn giáo dục thuyết phục, phát huy tinh thần tự giác của mỗi người”⁽¹³⁾. Tóm lại, cán bộ phụ trách cơ quan phải chú trọng lãnh đạo việc chỉnh huấn; mặt khác, người dự lớp chỉnh huấn thì phải quyết tâm học tập, cải thiện toàn diện các phẩm chất cá nhân, đồng thời giúp đỡ đồng chí khác cùng học tập, công tác tốt. Thêm vào đó, phải chú trọng việc bồi dưỡng, giữ vững nền tảng chủ nghĩa Mác - Lê-nin để lấy đó làm kim chỉ nam hướng dẫn, soi đường trong sự nghiệp, rằng “có thể tránh được biết bao bế tắc, sai lầm và biết bao thất bại đau đớn, nếu chúng ta có thể cung cấp cho các đồng chí ấy những kiến thức tối cần thiết về lý luận soi đường, tạo điều kiện dễ dàng cho các đồng chí ấy tiến hành công tác”⁽¹⁴⁾.

Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng khẳng định phải có tinh thần học là cốt để hành; cán bộ cần ghi nhớ và quyết tâm thực hành những điều đã học trong lớp chỉnh huấn, nhất là chú trọng thực hiện hiệu quả các nội dung cơ bản sau: 1- Đoàn kết nội bộ trong cơ quan, giữ gìn kỷ luật cách mạng; 2- Giữ vững lập trường, dùi mài tư tưởng; 3- Nâng cao tinh thần trách nhiệm, kiên quyết vượt mọi khó khăn; 4- Toàn tâm toàn lực phụng sự nhân dân, phụng sự kháng chiến; 5- Luôn luôn thật thà tự phê bình và phê bình, luôn luôn học tập để tiến bộ; 6- Gây phong trào chống quan liêu, lãng phí, tham ô⁽¹⁵⁾.

Thực tiễn triển khai công tác chỉnh huấn của Đảng qua các giai đoạn cách mạng

Giai đoạn trước Cách mạng Tháng Tám (năm 1945), khi Đảng ta chưa cầm quyền lãnh đạo toàn diện đất nước, vấn đề “chỉnh huấn” chưa được đặt ra một cách trực tiếp, cấp bách nhất, do đó, thuật ngữ “chỉnh huấn” chưa xuất hiện trong các văn kiện của Đảng. Đến ngày 10-10-1950, trong Thông cáo của Thường vụ Trung ương, “Về những nhiệm vụ trước mắt sau chiến thắng Đông Khê”, lần đầu tiên thuật ngữ “chỉnh huấn” được sử dụng, cụ thể Thông cáo chỉ rõ: “Cán bộ, quân, chính, dân tham gia tác chiến trên đường số 4 cần chuẩn bị đề khi kết thúc chiến dịch mở một cuộc phê bình và tự phê bình tổng kết kinh nghiệm, rút ra những bài học quý báu của chiến trường, đặt tiến hành việc chỉnh huấn sau chiến dịch cho có hiệu quả và chuẩn bị hội nghị quân chính toàn quốc”⁽¹⁶⁾. Kế đó, trong Nghị quyết Hội nghị lần thứ hai Ban Chấp hành Trung ương Đảng Lao động Việt Nam (họp từ ngày 27-9 đến 5-10-1951), “Về nhiệm vụ quân sự trước mắt”, Đảng ta chủ trương: “phải củng cố sự lãnh đạo của Đảng trong quân đội, nắm vững sự lãnh đạo tư tưởng trong toàn quân, lãnh đạo việc học tập tư tưởng mới, học tập chủ trương chính sách của Đảng và Chính phủ, sửa chữa những sai lầm đã bộc lộ trong cuộc chỉnh huấn vừa qua”⁽¹⁷⁾.

Kể từ đó đến trước tháng 12-1951, vấn đề chỉnh huấn được Đảng ta triển khai chủ yếu đối với đội ngũ cán bộ, đảng viên trong Quân

(12), (13) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 10, tr. 549

(14) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 3, tr. 113

(15) Xem: Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 8, tr. 145

(16) *Văn kiện Đảng toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2001, t. 11, tr. 499

(17) *Văn kiện Đảng toàn tập*, Sđd, t. 12, tr. 590

đội và đạt được những thành tựu bước đầu rất quan trọng; đồng thời nhận thức về vai trò, ý nghĩa của công tác chỉnh huấn ngày càng được nâng lên, đặt ra yêu cầu cấp thiết mở rộng công tác chỉnh huấn trong toàn Đảng. Vì vậy, Chỉ thị số 29-CT/TW, ngày 29-12-1951, của Ban Bí thư, “Về cuộc vận động chấn chỉnh Đảng” được ban hành, xác định nội dung, mục đích công tác chỉnh huấn cán bộ, trong đó, cuộc vận động chấn chỉnh Đảng tập trung vào hai đối tượng cơ bản, cụ thể: 1- Đối với cán bộ thì tiến hành một cuộc học tập chỉnh huấn ngắn kỳ, làm cho cán bộ nhận rõ tình hình và nhiệm vụ, từ đó nâng cao ý thức trách nhiệm của mình; quyết tâm phấn đấu trường kỳ gian khổ và quyết tâm khắc phục khó khăn, hạn chế...; 2- Đối với đảng viên ở các chi bộ nông thôn thì vừa tiến hành học tập chỉnh huấn ngắn kỳ, vừa chỉnh đốn tổ chức nhằm giáo dục đảng viên nhận thức rõ và thực hiện đúng nhiệm vụ của mình đối với Đảng, quốc gia, đối với kháng chiến và nhân dân,... Theo đó, hai nhiệm vụ trên có sự khác nhau, nhưng liên quan mật thiết với nhau: Chỉnh huấn cán bộ thành công thì mới chỉnh đốn chi bộ nông thôn hiệu quả, có chỉnh đốn chi bộ nông thôn kết quả thì mới hoàn thành nhiệm vụ của đợt chấn chỉnh Đảng. Nhưng chỉnh huấn cán bộ đóng vai trò nền tảng, phải được triển khai thực hiện đến nơi đến chốn trước⁽¹⁸⁾.

Cụ thể hóa nội dung của công tác chỉnh huấn, lần đầu tiên trong lịch sử, Đảng ta ban hành một chỉ thị “chuyên đề” về nhiệm vụ này, đó là Chỉ thị số 146-CT/TW, ngày 4-7-1959, của Ban Bí thư, “Về kế hoạch chỉnh huấn cán bộ, đảng viên”, qua đó xác định mục đích chung của chỉnh huấn cán bộ, đảng viên là “làm cho mỗi người thấm nhuần đường lối, chính sách cải tạo xã hội chủ nghĩa và xây dựng chủ nghĩa xã

hội ở miền Bắc, đường lối đấu tranh hoàn thành cách mạng dân tộc dân chủ trong cả nước”⁽¹⁹⁾. Đến ngày 25-2-1961, Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 12-NQ/TW, “Về cuộc vận động chỉnh huấn mùa Xuân 1961” - cuộc chỉnh huấn lớn nhất về tư tưởng kể từ khi hòa bình được lập lại ở miền Bắc nhằm tích cực bồi dưỡng và xây dựng tư tưởng mới cho cán bộ, đảng viên và nhân dân lao động, góp phần khắc phục tư tưởng sai lầm đang cản trở sự nghiệp cách mạng. Sau đó, Bộ Chính trị tiếp tục ban hành Chỉ thị số 88-CT/TW, ngày 2-1-1965, “Về cuộc vận động, chỉnh huấn mùa Xuân năm 1965” trong toàn Đảng nhằm bồi dưỡng phẩm chất đạo đức cách mạng của giai cấp công nhân, khắc phục những tư tưởng lệch lạc, những biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân⁽²⁰⁾.

Lần gần đây nhất Đảng ta dùng từ “chỉnh huấn” là trong bài diễn văn tại Lễ kỷ niệm 77 năm Ngày thành lập Đảng và Phát động cuộc vận động “Học tập và làm theo tám gương đạo đức Hồ Chí Minh” (ngày 2-2-2007), qua đó khẳng định giá trị bền vững trong quan điểm, tâm huyết của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối sự nghiệp giáo dục, đào tạo đội ngũ cách mạng, cụ thể: “Từ các lớp huấn luyện chính trị... đến các lớp huấn luyện cán bộ, các lớp chỉnh huấn trong kháng chiến, các lớp bồi dưỡng đảng viên mới sau hòa bình, v.v.

(18) Xem: “Ban Bí thư ra Chỉ thị về cuộc vận động chấn chỉnh Đảng”, *Báo Điện tử Đảng Cộng sản Việt Nam*, ngày 27-4-2020, <https://dangcongsan.vn/huong-toi-ky-niem-90-nam-ngay-truyen-thong-nganh-tuyen-giao/thong-tin-tu-lieu/ban-bi-thu-ra-chi-thi-ve-cuoc-van-dong-chan-chinh-dang-553644.html>

(19) *Văn kiện Đảng toàn tập*. Sđd, 2002, t. 20, tr. 586

(20) Xem: Đặng Minh Phụng - Lê Tuấn Vinh: “Kinh nghiệm công tác xây dựng Đảng về tư tưởng - nhìn từ các cuộc vận động chỉnh đốn Đảng ở miền Bắc Việt Nam (1954 - 1975)”, *Tạp chí Cộng sản điện tử*, ngày 14-11-2022, https://www.tapchicongsan.org.vn/web/guest/nguyen-cu/-/2018/826314/view_content

không lúc nào Người không đặt lên hàng đầu công việc giáo dục, đào tạo cán bộ. “Đường khách mệnh”, “Sửa đổi lỗi làm việc” và các bài nói chuyện của Bác ở các lớp huấn luyện, lớp chỉnh huấn,... trước đây, cho đến nay vẫn là những lời dạy đầy tâm huyết, tiếp tục ngân vang, gợi mở trong tư duy và tâm hồn mỗi người chúng ta”⁽²¹⁾.

Kể từ đây, công tác chỉnh huấn cán bộ, đảng viên được lãnh đạo, chỉ đạo sâu sát, hướng đến mục đích toàn diện hơn, góp phần xây đi đôi với chống, đồng thời thuật ngữ “chỉnh huấn” hay “chỉnh huấn trong Đảng” cũng được “mặc định” thuộc nội hàm công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Theo đó, Chỉ thị số 35-CT/TW, ngày 14-6-2024, của Bộ Chính trị, “Về Đại hội đảng bộ các cấp tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng” xác định một trong bảy nhiệm vụ chính là “thường xuyên làm tốt công tác chính trị, tư tưởng, nhất là công tác thông tin, tuyên truyền”. Đây là sự kế thừa chủ trương, tinh thần nhất quán trong mục đích công tác chỉnh huấn cán bộ, đảng viên từ nội dung của Chỉ thị số 146-CT/TW, ngày 4-7-1959, của Ban Bí thư, “Về kế hoạch chỉnh huấn cán bộ, đảng viên” được ban hành khoảng 65 năm về trước.

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV sẽ diễn ra trong hoàn cảnh Việt Nam trải qua 40 năm tiến hành đổi mới (dự kiến được tổ chức vào tháng 1-2026), khi mà “*Đất nước ta chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như ngày nay*”⁽²²⁾. Đây là sự kiện chính trị đặc biệt của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta, đánh dấu truyền thống 96 năm thành lập và lèo lái con thuyền cách mạng dân tộc đầy vẻ vang của Đảng, 40 năm Đảng lãnh đạo đầy mạnh toàn diện, đồng bộ công cuộc đổi mới; đặc biệt, khởi đầu giai đoạn “bản lề” để hiện thực hóa mục tiêu “đến năm

2030, là nước đang phát triển có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao... Phấn đấu đến năm 2045 trở thành nước phát triển, thu nhập cao”⁽²³⁾. Tại Đại hội XIII, Đảng ta xác định, cần “Tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược, đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ”⁽²⁴⁾; đồng thời, phải hoàn thiện cơ chế, chính sách tạo động lực cho cán bộ phấn đấu, toàn tâm, toàn ý với công việc. Như vậy, hơn lúc nào hết, việc vận dụng chỉ dẫn của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong công tác chỉnh huấn cán bộ là tất yếu, có ý nghĩa then chốt, nhất là trong bối cảnh trước thềm Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng.

Một số giải pháp trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng hiện nay theo quan điểm, chỉ dẫn của Chủ tịch Hồ Chí Minh về chỉnh huấn cán bộ, đảng viên

Thứ nhất, kiên quyết thực hiện hiệu quả chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước trong xây dựng nền đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân, triển khai công tác chỉnh huấn cán bộ trong thực tiễn⁽²⁵⁾; đồng thời, tiếp tục nghiên cứu, vận dụng, phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Cần có sự tuyển chọn, chọn lọc kỹ càng khi phân công, bổ nhiệm cán bộ, công chức, bảo đảm phẩm chất đạo đức của cán bộ, công chức từ cấp thấp đến cấp cao. Tiếp tục vận dụng, bổ sung, phát triển chủ nghĩa Mác - Lê-nin phù hợp với thực tiễn; đặc biệt, cần nghiêm túc,

(21) *Văn kiện Đảng toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2017, t. 66, tr. 1024

(22), (23), (24) *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, t. I, tr. 25, 217 - 218, 187

(25) Xem trang sau

tích cực đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng gắn với đẩy mạnh công tác tổng kết thực tiễn, nghiên cứu lý luận, nhất là mô hình mới, kinh nghiệm hay⁽²⁶⁾.

Ph. Ăng-ghe-nơ từng phân tích: “Lý luận của chúng tôi là lý luận của sự phát triển, chứ không phải là một giáo điều mà người ta phải học thuộc lòng và lặp lại một cách máy móc”⁽²⁷⁾; tiếp đó, năm 1910, lãnh tụ V.I. Lê-nin đã khẳng định lại tuyên bố của Ph. Ăng-ghe-nơ, rằng “Học thuyết của chúng tôi - Ăng-ghe-nơ nói về mình và người bạn nổi tiếng của mình - không phải là một giáo điều mà là một kim chỉ nam cho hành động”⁽²⁸⁾ và căn dặn nếu chúng ta quên điều này “thì chúng ta sẽ làm cho chủ nghĩa Mác trở thành phiến diện, quái dị, chết cứng, sẽ vứt bỏ linh hồn sống của nó, sẽ phá hủy cơ sở lý luận cơ bản của nó - tức là phép biện chứng”⁽²⁹⁾. Là một trong hai bộ phận cấu thành nền tảng tư tưởng của Đảng ta, tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng, chỉnh đốn Đảng cũng luôn được nghiên cứu, vận dụng và phát triển, trong đó cần tập trung nghiên cứu, làm sáng tỏ giá trị bền vững, đồng thời vận dụng sáng tạo chỉ dẫn quý báu của Người về sự cần thiết, nội

dung, nguyên tắc, quy trình, phương thức,... trong triển khai công tác chỉnh huấn cán bộ. Một mặt, phải bảo vệ tính khoa học, cách mạng trong quan điểm, chỉ dẫn của Người; mặt khác, phải không ngừng phát triển lý luận cho phù hợp với tình hình mới.

Thứ hai, cấp ủy, tổ chức đảng các cấp phải chủ động lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng kế hoạch và tổ chức triển khai thực hiện hiệu quả kế hoạch chỉnh huấn cán bộ thuộc diện quản lý. Quá trình triển khai cần lựa chọn những nội dung có tính quyết định, đột phá hoặc những mặt yếu, hạn chế và triển khai theo quy trình khoa học, bài bản từ trên xuống dưới, từ cấp cao đến cấp cơ sở. Đặc biệt, cần quan tâm chỉnh huấn về khía cạnh chính trị, tư tưởng, vì: “Nếu anh em tư tưởng vững, chính trị vững, kỹ thuật khá, thân thể khoẻ mạnh thì nhất định thắng”⁽³⁰⁾ và “Chính trị phải làm chủ. Đường lối chính trị đúng thì những việc khác mới đúng được”⁽³¹⁾; hơn nữa, khi “Địch, bạn rõ ràng, phải, trái rõ ràng, đen, trắng rõ ràng, thì lập trường và tư tưởng cũng rõ ràng”⁽³²⁾.

Trong quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam, Đảng ta và Chủ tịch Hồ Chí Minh

(25) Kết luận số 01-KL/TW, ngày 18-5-2021, của Bộ Chính trị, “Về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”; Quy định số 37-QĐ/TW, ngày 25-10-2021, của Ban Chấp hành Trung ương, “Về những điều đảng viên không được làm”; Kết luận số 21-KL, ngày 25-10-2021, của Hội nghị Trung ương 4 khóa XIII, “Về đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa””; Kết luận số 14-KL/TW, ngày 22-9-2021, của Bộ Chính trị, “Về chủ trương khuyến khích và bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo vì lợi ích chung”; Chỉ thị số 05-CT/TW, ngày 15-5-2016, của Bộ Chính trị, “Về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”,...

(26) Xem: Nghị quyết số 04-NQ/TW, ngày 30-10-2016, của Ban Chấp hành Trung ương, “Về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ”

(27) C. Mác và Ph. Ăng-ghe-nơ: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1999, t. 36, tr. 796

(28) V.I. Lê-nin: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2005, t. 20, tr. 99

(29) V.I. Lê-nin: *Toàn tập, Sđd*, t. 20, tr. 99

(30) Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t. 7, tr. 219

(31) Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t. 12, tr. 166

(32) Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t. 8, tr. 141

không ngừng tích lũy kinh nghiệm, chủ động đổi mới trong công tác chỉnh huấn cán bộ; do đó, từ rất sớm, Đảng ta chỉ rõ: Công tác chỉnh huấn cũng như mọi công tác quan trọng khác, muốn đạt hiệu quả, thành tựu tốt đẹp, phải tiến hành có kế hoạch từ trên xuống, từ trong ra ngoài; nghĩa là phải chỉnh huấn cán bộ trước vì cán bộ là người chỉ đạo, cán bộ chuẩn chỉnh thì mới có thể chỉnh đốn được các tổ chức hạ tầng. Theo đó, muốn phát động phong trào chỉnh huấn rộng rãi cho tất cả cán bộ, đảng viên, cần chỉnh đốn chi bộ trước rồi mới chỉnh huấn cán bộ, đảng viên ngoài Đảng. Đảng viên phải không ngừng hoàn thiện, nâng cao phẩm chất đạo đức, giữ vững lập trường, tư tưởng thì mới được quần chúng tin nhiệm và đủ khả năng đảm nhiệm công tác chỉnh huấn cán bộ, có như vậy, mục đích của chỉnh huấn hiện nay mới “có kết quả tốt đẹp”.

Thứ ba, chủ động, tích cực nghiên cứu, tổ chức các “lớp chỉnh huấn” trước thềm Đại hội XIV của Đảng trên tinh thần bảo đảm chặt chẽ, đúng quy trình, chất lượng và hiệu quả thiết thực. Với tư cách vừa là chủ thể, vừa là đối tượng của chỉnh huấn, mọi cán bộ, nhất là cán bộ cấp chiến lược phải “thành khẩn học tập, thật thà tự phê bình và phê bình, hấp thụ thêm kinh nghiệm và đạo đức cách mạng. Sau khi chỉnh huấn xong thì thi đua giúp Trung ương chỉnh huấn toàn Đảng, toàn quân và chỉnh đốn công tác quần chúng”⁽³³⁾; phải coi việc tham gia lớp chỉnh huấn là vinh dự, là trách nhiệm chính trị của người cán bộ trước Đảng, trước nhân dân để nỗ lực không ngừng tiến bộ, bởi theo Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Trong lúc các cô, các chú đi chỉnh huấn thì biết bao nhiêu cán bộ cũng mong muốn được đi chỉnh huấn như các cô, các chú. Nhưng vì các cô, các chú đi, công việc của các cô, các chú họ phải gắng sức làm thay, nên họ không

đi được. Họ ở nhà luôn luôn mong mỏi các cô, các chú tiến bộ”⁽³⁴⁾.

Cùng với đó, phải thực hiện tốt quy định về kiểm soát quyền lực trong công tác cán bộ, chống chạy chức, chạy quyền; thực hiện nghiêm kỷ luật đảng, kỷ luật hành chính và xử lý bằng pháp luật đối với cán bộ vi phạm, góp phần “Xây dựng đội ngũ cán bộ, trước hết là người đứng đầu có bản lĩnh chính trị vững vàng, có đạo đức trong sáng, năng lực nổi bật, dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đổi mới sáng tạo,...”⁽³⁵⁾; nêu cao tinh thần “Phê phán, xử lý nghiêm minh những cán bộ, công chức, viên chức thờ ơ, vô cảm, thiếu trách nhiệm, quan liêu, hách dịch, cửa quyền, nhũng nhiễu dân”⁽³⁶⁾,...

Thứ tư, chú trọng phòng, chống biểu hiện tiêu cực, thiếu nhiệt huyết, trách nhiệm trong quá trình triển khai công tác chỉnh huấn. Phải luôn khắc cốt ghi tâm và triệt để khắc phục ba khuynh hướng sai trái khi học tập được Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: 1- Khuynh hướng *ché* sợi tóc làm đôi, tranh luận nhau từng danh từ, không chú ý nội dung của vấn đề...; 2- Một lòng nén không tiêu (ăn vào rất nhiều mà tiêu không được), nghĩa là nghiên cứu tài liệu thì phải suy đi nghĩ lại kỹ càng, áp dụng thế nào cho đúng; 3- Tự mãn: Tự cho mình là học nhiều, biết nhiều. Đó là bệnh nguy hiểm nhất⁽³⁷⁾. Đồng thời, kiên quyết xử lý cán bộ có tâm lý muốn “đánh trống, ghi tên”, lấy việc tham gia chỉnh huấn là hình thức, thực chất là “xả hơi”; chấn chỉnh kịp thời mọi biểu hiện thiếu ý thức, trách nhiệm cả trước, trong và sau chỉnh huấn của cán bộ. □

(33), (34) Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t. 7, tr. 415, 495

(35), (36) *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Sđd*, t. 1, tr. 187, 192

(37) Xem: Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t. 7, tr. 494